

**"Манчаары
оонньууларын"**
көрсө
2

"Сандаара"
кэрэ аңардарга
аналлаах
балаһа
3

"ХАРДЫЫ"
Выпускной
балаһа туту
коттохто?
5

**Телевидение
программата**
6

Чурапчыга күн тахсар!

САҢА ОЛОХ

Чурапчыга күн тахсар

2009 сыл
Бэс ыйын

6
КҮНЭ
СУБУОТА
№№ 71-72
(9999-10000)

ХАҢЫАТ 1931 СЫЛ АЛТЫННЫЫ 15 КҮНҮТТЭН ТАХСАР

СИА сессияһа

ДЬОКУУСКАЙ. Бэс ыйын 4-6 күннэригэр Санкт-Петербурга ыгытылар аан дойдутаары экономической форумга РФ Президентин дыһалтатын, Правительствотын бөрөстөбүтүлэһэр, экономистар, эксперттар уонна субъектар баһылыктара кыттыһыны ыылаахтара.

Саха сирин делегациятын республика Президеҥэ Вячеслав Штыров салайыаҕа. Форумга РФ Президентэ Дмитрий Медведев кыттыһыны ылар күүтүллэр. Бэс ыйын 5 күнүгэр "Саха сирин согуруу өтгүн комплекснай сайыанары" инвестиционнай бырайыагы олоххо киллэрин бырайыагыҥ докумуонун оноруу" государственнай-чаһынай биригэ үлэлэһиэ бырайыагыҥ инвестиционнай сөбүлэһиэтин баттаһыны уонна пресс-конференция ыгытылаахтара.

МОСКВА. Бэс ыйын 2 күнүгэр СР Президентэ Вячеслав Штыров уонна "Газпром" ААО быра-быһыаннаһытын председателэ Алексей Миллер хампаанна уонна Саха Республикатын Пра-вительствотын кыттыһас рабочей бөлөхтөрүн 2009-2010 сс үлэлэрин быһаанын баттастылар.

"Мин ити Былаан туоларыгар, Саха сиринээри газ промышленноһа, Россия газ промышленноһын уонна "Газпром" ААО соргутун быһыагынан, инниэстэтин даһаны далааһыһаахтык сайды-рыгар эрэһэһи 2020 сылга дьэри Саха сирин комплекснай сайыанары Схематын быһыагы-нан, Саха сиринээри газ промышленноһа алмаас промышленноһын көрдөрүүтүн үс бүк куоһарыаҕа. Газ промышленноһын суолтата иһтөөз сытар", - дьэһэ Вячеслав Штыров, дьэи СИА-га РФ Президентигэр СР бастайааннай бөрө-стөбүтүлэһиэтин пресс-сулууспата иһитиннэ-рэр.

ДЬОКУУСКАЙ. Бэс ыйын 1 күнүгэр Орел ку-оракка СР Правительствотын председателин сол-буйааччы Василий Грабцевич баһылыктаах бөлөх Орловскай уобалас дыһалтатыгар уобалас уонна Саха сирин Правительствотарын иккэи ар-дыларыгар биригэ үлэлэһи сөбүлэһиэтин бат-таһыһыны дьүүллэһтэ. Эргинэ, экономической, на-учнай-техническай уонна культурнай айгыра би-иргэ үлэлэһэр быһааннаахтар. Итиннэ сэргэ 2009-2013 сс биригэ үлэлэһи сөбүлэһиэтин бо-роһукулун баттаһыны боһуруоһа көрүллүөҕэ, дьэи СР тас сибээскэ министерствотын пресс-су-лууспата иһитиннэрэр.

ДЬОКУУСКАЙ. Бэс улууһу ситимнээр Бу-луус - Ватамай - Сигээн Күөл - Сабээн Күөл - Су-ордаах - Баатагай массыына суолун региональнай уонна муниципалитеттар иккэи ардыларынааҕы уопсай суолталаах кыһынны суолунан ааттылы-га этти кирида. Суолу республика бас билиэтигэр биэрэр туһунан көрдөһүүнү СР Правительствоты-гар Булун, Уһуһа Дьаанты, Кэбээһи, Усууаана, Эбээн-Быһаангай улуустарын баһылыктара кил-лэрдилэр. Бырайыагы олоххо киллэрини улуус-тарга дьоруу предпринимательство сайдыагыгар олук ууруоҕа, эргинэ тоһута албиһа, рестораи уонна гостиница бизнэһэ сайдыаҕа, саҥа үлэ ми-нэстэлэрэ тахсыахтара дьэи санаалаахтар.

МОСКВА. Наука уонна профессиональнай үөрөхтэһиэтин министерствотыгар бэс ыйын 2 күнүгэр РФ Үөрөхтэ уонна наукага министрест-вота уонна Роструд РФ субъектарын толоруула-ах быһаастарын баһылыктарын кытта селектор-най муһуһагы ыгытылар.

Муһуһах кыттыһаахтара профессиональнай үөрөх кыһаларын выпускниктарыҥ үлэһи хаач-чыһыны уонна стажировкага ыгыты боһуруос-тарын дьүүллэһиэлэр.

Бастайаан СР наука уонна профессиональ-най үөрөхтэһиэтин министрэ Александр Пахомов очуоттаата. Александр Пахомов иһитиннэрби-тиннэ, 2009 сылга республика үрдүнэн араас таһымынаах үөрөх кыһатын күнүскү үөрэһи 9 108 выпускник бүтэриһэр.

10 000-лаах НҮӨМЭР!

Улууспут хаһыатыгар -

"Саҥа олоххо"

суруйтарыҥ, ааһыҥ, сэргээн!

**71-72
-10000)**

**Улуу тунаах, Ытык ыһыах -
Саха ааттаах, Саҥа дьыллыах,
Күнү көрсөн ыраастаныах,
Көмүөлүнэн арчыланых!**

А. Филиппов.

ЫҤЫАХХА ЯПОНЕЦТАР КЭЛЭЛЛЭРЭ КҮҮТҮЛЛЭР

Тоҕус ыйдаах тыһыныбыт аһаң күүтүүлээх күөххэ үстэннибит. Саха дьонун сиринэн сир ийэ чэлгийэ тыһынытын ыһахтаан көрсөр түбүтүр түстүбүт. Ыйыт Чурапчы дьонугар-сэргэтигэр анаан ханна ыһахтар ытыллыларый? Онно кимнээх кытталларый? Ыһахтар кимнээх, туох бэлэ даатаҕа анаан тэриллэллэрий?

Бэс ыйын 14 күнүттэн нэһиликтэр ыһахтара саҕаланаллар. 14-с чыһылааҕа Хадаар, Хатылы, Мутудай, 16-ка Болтоно, Бахсы, Чапыр, 17-кэ Кытаанах, Одьулуун нэһиликтэрэ самаан сайынны көрсөр үрүт тунах ыһахтарын ыһахтара. Атын нэһиликтэр 20 чыһылаа кэнниттэн ыһахтыыллара былаанналар. Бэс ыйын 18 күнүгэр Хайахсыт нэһиликтэр биллиилээх олоххот И.Г.Теплоухов-Тимофеев 140 сааһыгар аналаах улуустары Олонхо ыһаҕа тэриллэри турар. Саха уран хоморой тыһынан ыһаҕы арайы буолара күүтүүлэр. Манна "тоҕус төрүдүөх, арыс сэлэлээх дьиринг далай түһүлгэни" төрүтүгүөтхөспүт. Ол курдук, бастагы түһүлгэ оһуохай тыһынын этэччилэр түмэр, илэикэ хомуска оонньооччулар, оһуохай тыһынын этэччилэр күөн көрсүөхтөрө, үһүс түһүлгэ уран тарбахтаахтар оһуохтара, төрдүс түһүлгэ сымэх, сахалыы танас эгэлгэтэ тардыллыахтара. Хапсагай, кыһыы, куобах, ыстанга, илэи, атах оонньоолуулар, мас тардыһыта, хабылык, хаамыска

кыһылырга анаммыт урайылары шэфтээх тэрилтэлэр кыргэтэн, оһуохтотуор норуот маастардарын быыстапкалара тэриллэллэр. Бу күн биэр уратыта диир Японияттан "Афиша Мир" дьин Би-Би-Си филиалынан буолар кинесурунаал үлэһиттөр кэлэннэр, кинесур устан барыахтара. Кинилэр салгыы Дьоккуускай куорат ыһаҕын үйэттэн аһаахтара. Оһуохтотуор дьондоһуу таһаарар үлэһиттэр кинилэригэр түһүтүтэн биэр дойдутаахтарбыт сөптөөхтүк дьаһанаан, тэринэн кэлэллэригэр эрэнэбит.

Быйыл спортивнай күрэхтэһиһэр сыһынык барыахтара. Күрэхтэһиһэр абсолютнай форманан ытыллылар. Ол курдук, хапсагайга 70 кг дьирин мунгуууру кыһылылааҕы Дьоккуускай куоракка баар Чурапчы нэһиликтин түмүгүтэ туруорар массынната күүтүр. Манна таһынан мас тардыһытыгар 70 кг дьирин, атах оонньоолууларга уонна 1,5 км сүүрүүтэ убаһа биригэр олохтоннулар. Өтөрүмэ ытыһылыбатах лотерей эмэ улахан сэргэхсийиһини таһаарара күүтүүлэр. Дьин кэргэниһин саха таһаарыгар, оһуохайга конкурстар тэриллэллэр. Кинилэргэ өтүгэр ыһах дьонун саха эстрадатын сулуустара Анастасия Готовцева, Лэгэнтэй, Чурапчы талааннаах ыгачтара эрэдэллэхтэрэ, Айылыаан Сывыалаан кинигэр орто саастаахтарга, культурнай-спортивнай кыһыгы эдэр ыгачка үткүү

кыһылырга ытыллылар.

Бу сылга күннөх Японияны кытта дөррүдүу Чурапчы историтыгар биэр дьонуннаах мээстэни ылаа саарбаа суох. Муус устар ыйга Окаши куорат мэриятин культурата уонна иккусеттөөгө отделен салалгааччыта Окада Тахэси кэлэ сылдьыбыта. Оттон бу ый 26-28 күннэригэр Окаши куорат мэре тойон Китагучи 10 кыһылык делегацияны илдьэ кэлэ күүтүүлэр. Японияттан Туймаада ыһаҕар сылдьан баран 27-с чыһылааҕа Чурапчыга кэлэллэр. Оһуохтотуор кэлбигэр ыалдьыттарга анаан бэс ыйын 28 күнүгэр Импеттэ сиригэр кыра ыһах ыһыллар. Бу ыһахтан кинилэр саха культуратын, таһаарыһабын, аһыан-уөлүн көрөн, билсэн, устан барыахтара. Ханна баарар кэмтэ дьон-сэргэ ыалдьыты кыргэти көрсөргө кыһаллар. Ол сиринэн чаһынай дьон, тэрилтэлэр тиргэтиннэрин ыраастанан, кыргэтэн көрсөллөрүтэр нэһилик дьаһалтата көрдөһөр. Японияттан кэлэн барыһыларын түмүгэр хас да пууннаах сөбүлэһиһэ илэи баттаныллыахтаах. Манна таһынан Туймаада ыһаҕар Чурапчыттан норуот маастардарын улахан быыстапкага кыргэти кыттыһыны ыһахтаах.

Бу тэрэһиннэри сэргэ бэс ыйын 19-21

күннэригэр Уус-Алдан улууһугар Олонхо ыһаҕар, Чурапчы улууһа фольклор жанрдарыгар чулууларын кыттыһыаҕа, ону тэнэ уран уустар оһуохтарын быыстапкалара барыаҕа. От ыйын 1-5 күннэригэр Бүлүүтэ ытыллар "Манчаары оонньоолууларын" чэрчитинэн Чурапчы улууһу культурнай делегацията 2 Чочу нэһиликтэргэ биэр дойдутаахтарбытыгар Соморолоһуу түһүлгэтин тэрийиһэтэх. Маннаах нэһилик баһылыга И.Н.Бадмаевтыын кыһытыны ытыһыла.

Бэс ыйа - ыһах ыйа. Төһө да бүтүн ый ырыаҕа-тойуука, көрө-нарса анаммытын иһин, саха кыһытыгар улахан суолталаах дьаһалларга бары көхтөөхтүк кыттан, бөрт кылас кэмтэ кэлэн аһаар сайыммытын уруйдуу-айхаллыы көрсөн, уйгу быһаһыттан сомсон кыстыгы доруобай, бэлэмнээх көрсөргө кыһаллыаһын!

Хаартыскаҕа: Чурапчы нэһиликтин баһылыга И.Оконешников Анаси куорат мэре тойон Китагучигэ.

Оксана ЖИРКОВА.

Ыччат сылыгар анаммыт Чурапчы нэһиликтин ыһаҕын хаамыһытын программата

Буолар күнү: бэс ыйын 21 күнэ.

Буолар сир: "Маарайы исподрум", "Натааһа алааһа".

"Күнү көрсүү" сирэ-туома:

02ч. 30м. - "Натааһа алааһыгар" мустуу;

03ч. 00м. - Туруука кыргыт (эр дьон уонна дьахталлар анал ааннара түмүсүүлэрэ, уоскуйуу);

03ч. 30м. - Алгыс сирэ-туома;

04ч. 00м. - Күн таһыһытын көрсүү, күөс ыһыһы;

04ч. 10м. - Интэһиликт кыһыһы иһин сирэ.

"Кэскил ыһаҕын" программата:

08ч. 00м. - Тэрилтэлэринэн мустан түһүлгэлэри туруоруу, кыргэти;

09ч. 00м. - Дьон-сэргэ мустуута;

10ч. 00м. - Ыһах аһыһыһытын сирэ-туома;

Үөрүүлээх чаас:

11ч. 30м. - Кыһыһы иһин сирэ-туома;

12ч. 00м. - Түһүлгэлээн аһаһыһы;

12ч. 15м. - Саха эстрадатын сулуустарын уонна нэһилик уус-уран самодетельноһун кыттыһылаах эрэдэ концерт;

14ч. 00м. - Ыччат сылыгар аналаах театриализованнай дьүһүйүү;

15ч. 00м. - Илэи-атах оонньоолуулар, конкурстар, оонньоолуулар:

- "Оһуохай конкурса" - Саха балаһынан таһаар;

- "Саха таһаар" - кыра помостка;

- "Хотугу сулуу" лауреаттарын, дипломаннарын эрэдэ концерта;

- Оһуохтотуор "Воздушный змей" көтүтүүтэ конкурс;

- Конкурс тар түмүктөрүн таһаарыһы.

15ч. 30м.

- Хапсагайга абсолютнай күрэхтэһиһи. Бириһини Дьоккуускайга оһуохтотуор Чурапчы нэһиликтин түмүгүтэ (сал. А.И.Федотов) туруорар. Супер-бириһэ - УАЗ массыһына.

- Ыстангага абсолютнай күрэхтэһиһи. Бириһини "Чурапчы нэһиликтэ" МТ туруорар (баһ. И.И.Оконешников) - Супер-бириһэ - убаһа.

- Мас тардыһыһыгар абсолютнай күөн көрсүһүү. Бириһини "Чурапчы нэһиликтэ" МТ туруорар (баһ. И.И.Оконешников) - Супер-бириһэ - убаһа.

- 1,5 км сүүрүү. Бириһини "Чурапчы нэһиликтэ" МТ туруорар (баһ. И.И.Оконешников) - Супер-бириһэ - убаһа.

18ч. 00м. - Ыһахтааҕы лотерейаны тэнэһиһи.

20ч. 00м. - "Саһыһы уруйдаан". Саха эстрадатын сулуустарын концерта.

23ч. 00м. - "Эдэр сааһы эрлэһи" аҕа саастаахтарга үткүү дьоро кыһыһы ("Айылыаан" СК). Кыргыт биллэһэ: 100 солк.

- "Үрүн түүн, сэрэ түүн" ыччаттарга дискотека (КСК "Молодежный"). Кыргыт биллэһэ: 100 солк.

Список закрепления ураса на ысыахе села Чурапча, посвященный Году молодежи 21 июня 2009 г.

1. МО "Чурапчинский наслег" - Налоговая инспекция (Барашкова А.И.);
- МУП (Монастырев Г.Г.);
- ЧОИ №2 (Дьячковский М.В.);
- РКЦ (Павлова А.С.).

2. МО "Алагарский наслег" - УФС (Монастырева О.П.);

- ГУП ЖКХ (Саввина Е.И.);
- Аптека №23 (Николаева М.Е.).

3. МО "Бахсытский наслег" - СЭС (Оконешников М.П.);

- РЭС (Барашков Ф.Ф.);
- Прокуратура (Колмогоров Е.В.).

4. МО "Болтонохский наслег" - Пенсионное управление (Христофорова В.С.);

- Центр занятости (Шестаков Н.Н.);
- ЧОИ №1 (Павлова Т.В.);
- БТИ (Макаров А.В.);
- Россельхозбанк (Макарова В.В.).

5. МО "Болугурской наслег" - УО (Коркин В.Н.);

- Колледж (Федоров В.А.);
- Детсад Чурапчинского наслега.

6. МО "Кытаанахский наслег" - ЦУБ (Коркин А.И.);

- ТРС "Маарыкчаан";
- ГУ Центр "Арчы" (Коркина М.Н.);
- ПК "Чурапчинка" (Никофорова И.С.).

7. МО "Мугудайский наслег" - "Сахателеком" (Васильева С.Д.);

- ОПС - 29 (Макаров П.П.);
- ООО "Стиль" (Ноговицын С.Т.).

8. МО "Ожукунский наслег" - ПО "Маарыкчаан" (Смирников Г.В.);

- УФК (Матвеев И.К.);
- Центр семьи (Саввина М.Н.);
- Лыдей №14 (Смирникова Е.И.);
- Роспотребнадзор (Портнягина Т.И.).

9. МО "Соловьевский наслег" - РИО "Саһа олох" (Захаров А.А.);

- Ветеринарное управление (Старостин П.И.);

- Лесхоз;
- ГОУ "Центр лес".

10. МО "Сыланский наслег" - УОВД (Дьячковский К.Д.);

- ЧУТ (Манасьева М.А.);
- Охрана природы (Догордуров М.П.);
- Нарсул (Винокуров И.Х.).

11. МО "Телейский наслег" - ОАО "Мелиоратор" (Макаров М.П.);

- Энергосбыт (Захаров О.Н.);
- Фонд предпринимательства (Макаров П.М.).

12. МО "Хадарский наслег" - "Чурапчастрой" (Захаров П.П.);

- ЧГИФК (Готовцев И.И.);
- Судебный пристав (Собанов А.Г.).

13. МО "Хатылынский наслег" - Управление культуры (Попов Д.Д.);

- ЧРССИ (Гуляев Н.Н.);
- "Байылыат" (Лебедев Г.Г.);
- Якутгаз (Иустиков И.К.).

14. МО "Халхытский наслег" - УСХ (Ядрихинский В.М.);

- УФКУ (Сухариков Е.Е.);
- СХПК "Чурапча" (Ноговицын А.Т.);
- ЧНОШ (Посельская П.Н.).

15. МО "Хоттолинский наслег" - ООО "Дорстрой" (Наумов П.М.);

- Сбербанк №48 (Сивцева А.И.);
- Роснедвижимость (Пестерев С.Н.);
- ООО "Земресурс" (Сибирякова);
- ООО "Томторстрой" (Архипов П.П.);
- Алмазэргибанк (Филиппова Г.И.).

16. МО "Чапырский наслег" - УКС (Федосеев С.С.);

- Чурапчасельтехснаб (Пермякова Т.И.);
- ООО "Арчы".

17. МО "Арылахский наслег" - ОАО "Допи Чурапчы" (Чугаинов Ф.С.);

- ООО "Саарба" (Барашков Г.К.);
- 18. Моһол ураса - Администрация МО "Чурапчинский улус (район)" (Яковлев С.И.).

19. Ураса ветеранов - совет ветеранов улуса (Матвеев М.Н.);

20. Ураса ЦБС - ЦБС (Платонова В.А.).

ннэука, чэлпиргэ уонна субуотага тахсар.

САНАДАРА

Кыргызтарга, ийэлэргэ аналлаах балаһа

СИР ИЙЭ СИРЭМНЭЭХ НЬУУРУТАР

Хас биірдин норуот көлүөнэттэн көлүөнөгө бөриллэр үтөө үгэстөрдөх, бырааһынныктаах. Билиэхэ сахаларга – Ыһыах буолар. Саха ыһыада Күн Айыны, уруурдаһыны, аймахтаһыны, төрүүр-үөскүүр танарада анаанар. Бу күн билиһи айыллабыт тыллыһытын туйабыт. Былыргы өбүгэлэрбит түһүлгэҕэ мустан кымыс иһэн, хапсабайдаан, атах оонһууттар кыттан, ат сүүрдэн, олонхоһуттар күрөхтэрин ыһтан, күн тахсыар диэри оһуохайдаан тэйиллэр эбит. Онноорор тобус хонукса диэри уһаан, бырааһынныктаан баран бары тутуспутунан окко тахсаллар этэ диир суруйаллар.

тар танаһын кыыс оҥ кэтэ сылдьар", - диир этнографтар бэлиэттиллэр. Холобура, Ураа бэргэһэ сүтэр кыыс эбэтэр кыыс оҥ бэргэһэтэ. Билигин көрдөххө Ураа бэргэһэни орто саастаах дьахталлар эмиэ кэтэллэр. Дьахтар баттарын көрдөрбөт сыалтан былаат, кыл саллаһа эбэтэр дыабы бэргэһэ кэтэһ-тээх.

Сир ийэ сирэмнээх ньуурутар, ыһыах түһүлгэтигэр хайа баҕарар киһи, ханнык баҕарар омук таннар танаһа тыалтан-куустан, ардактан, өнүгүк куйаастан, тыһылыттан, ымсыра көрүүттэн көмүскүүр, харыстыыр эбэтэр көрөтүөн, тутсан көрдөрөр аналлаах. Саман сайыны көрсө үрүн тунал ыһыахха байбаралаах ырбаахылаах дьахталлар артыы устан иһэллэрин, кэһиэч-чигээх эмээхсигэр оллоонноон сэлэргэһэ олороллорун көрөр астык буолааччы. Халадаай ырбаахы барахсан сөрүүнэ, сыл аайы ыһыахха туту кэтэргин толкуйдаптата, кыраһыабайа барыһынан бастык. Историа кэпсиринэн халадаай ырбаахыны Сибиир омуктар билиэхэ аҕалыттар. Онтон билиһи өбүгэлэрбит сахатытан, байбаралаан, онолоон тигэн кэтэр буолбуттар эбит.

Омук уратыта киһи сирэйинэн-хараһынан, тыһынан-өһүкүн эрэ буолбакка, танаһынан-сабынан эмиэ быһаарыллар. Билигин сайдыылаах үйгэ дьон ыһыахха диир сахалык быһыылаах, аныгылыы истииллээх саха танаһын мааныһынан таннар буолла. Танастарга саха оһуутун-мандарын көрүнгө орто дойдуга курдук олус баай, кизиг ис хоһоонноох буолан, харысхал, атыс уонна кизгэл суолтатын сүтөрбөккө кэлбит.

Урут бастыга, бөрөх, илчэн-калчэн кэһиһэр харысхал эбит буоллаһа, билигин ыһыахха кизгэл быһыытынан кэтэллэр. Былыр-пылы быһыылаах халадаай ырбаахылаах уонна кэһиэч-чигээх дьахталлар эмиэ элбэтиллэр. Бэлиэтээн көрдөххө, кэһиэччик тигир матырьдаалтан тигэллэр, онтон былааччыһыны тафта матырьдаалтан. Билигин кэмгэ танаһы тигэргэ усулуобуйа бары көрүнгө баар.

Халадаай ырбаахы байбаралаах, байбарата суох тигилиһэн сөл. Кытас унуохтаах дьахтар байбарата суох тигэртэрэ ордук эбит, онтон уһун унуохтаах дьахтар былааччыһытын байбаралыахтаах. Сахалар ырбаахыга сырдык өңү тутталлар, чаһылхай өңнөөх танастары билигин оҥор уонна сценаҕа анаан тигэллэр.

Аны туран аҕа саастаах дьахтар уонна кыыс оҥ танаһа диир арахсар. Кыыс оҥ ыраас буолан танаһа бүтэй буолуохтаах. Дьахтар киздөөх, ол эбэтэр кэргэннээх, уруулаах диир өйдөбүлүн булт да төрүлүгэр чугаһаппаттар эбит. Бастыһатын сарбыһынаҕа икки өттүттэн аһаастык түһүөхтээх. Онтон кыыс бастыһага икки өттүн сарбыһынаҕа түөскө кэлэн холбоһор күннээх буолуохтаах эбит. В.Сорошевскай суруйарынан илчэн кэһиһэр – сүтэр кыыс, эдэр кыыс кизгэлэ. Онон илчэн кэһиһэри дьахталлар кэп-тэтэр.

Ханнык да күнүгэр, этигэ ыһыахтыыр танас субу манньк буолуохтаах диир кэрдий суох. Былыр ыһыахха мааны танас диир каталлар эбит. Оччолорго кыахтаах баай дьон кэргэттэрин көмүһүнөн симээн, мааныһыһыан түһүлгэ мусталлар эбит. Билигин да ыһыахха дьон танаһын өйдөөн көрдөххө, кыахтаах, кыага суох диир араарбаттар даҕаны нэм тойон-хотун буолара танаһыттан тутта биллэр.

Биір сүрүн саха танаһын ирдэбилинэн – эр киһи хайаан да курдаах буолуохтаах. Билигин көрдөххө эр киһи танаһын наһаа дьэрэкээн, оҥ кута оһуордаах, страдалаах оҥорор буолулар. Бу сценическэй культура сабыдыала. Өбүгэлэрбит былыр эр киһи танаһын атын өңнөөх танаһынан киллэһиһтээн оһуор анһар эбиттэр уонна көмүһүн, тигиринэн ситэрэн биэрэллэр.

Аһыгы ыһыахха кыыс оҥ танаһын саастаах дьахтар кэтэ сылдьар, саастаах дьах-

Балаһаһа бэлэмнээтэ Айталина АДАМОВА

Хардыы

2009
ОД МОЛОДЕЖИ

Бийигини кытта тэңгэ хардыылаа!

Умнуллубат онус кылаас

ЭКЗАМЕННАР БҮТТЭХТЭРИНЭ...

Выпускной биэчэргэ туту кэтиэххэ сөбүй?

ВЫПУСКНОЙ БЫЛААЧЧЫА УРАТЫ БУОЛУОХТААХ

Хас сылын ахсын муодабыт уларыт-ан-таларыттан ийэр. Быйыл ордук аранас, кутас өг бийирэнэр. Ол гынан баран выпускнойга сырдык танаһы кэтер ордук. Кыргыттар бары да былааччыа кэтер буолуохтаахтар. Билинни үйэз араас быһыылаах танас далэй, матырыяал да албох. Манна киһи фантазията эрэ бөөр буолуон наада. Араас муодунай суруна-алта көрөн киһи үтүгүнэрэн тиэтиэн сөп. Танас ыларга, тиктэргэ киһи байэтин быһыытын-таһаатын учуоттуохтаах. Холбур, модельер Ньургуйяана Яковле-ва кыра унуохтаах дыону моонһуттан атаар диэри бийр өгнөөх танас уһатан көрдөрөр, онтон эттээх киһини лак тири-и өссө эбии кэтирэтэр диин билиэтир.

("Куо" сурунаал, 3-с №-рө). Быйылы дьылга күлүмүрдүү сылдьар танас, бы-лааччыа актуальнай. Үрүң, кыһыл көмүс өгнөөх кизгэл ордук бийирэнэр. Маны таһынан өгүттэн, быһагыттан тутулуга суох суумка араас көрүңү, танаска барсар эрэ буолуон, ильдэ сыл-дыахха сөп. Атах танаһа уонна суумка бийр өгнөөх буоллахтарына атын танас-ка оннук өг баар буолуохтаах. Быйылы дьылга чаһы, бөөк суумка бийр өг буо-лара ордук диин стилистэр этэлэр. Эл-бээбитэ үс өгү тэңгэ тутан танна сыл-дыахха сөбүн билиэтиһилэр. Ханнык баарар боростуой танаһы аксессуары-нан кизгэтэн тулсаран биэрэххэ сөп.

Манна эбон эттэххэ, билигин 80-с сыллар муодалара эргийэн кэлтэ. Онон кыргыттар ийэрэт, эбээт эдэр сылдьан кэптит былааччыаларын, түүштүлэ-рин, үчүгэй туруктаах, байэрт сөбүлүүр эрэ буолларгыт, уларыта тутан кэти-эхтин эмээ сөп. Дьэ, оччор иээн куобагы тэңгэ өлөрөбүт. Бийирэн танастанан хааларыт, иккитинэн онно харчы бараа-баккыт.

МАКИЯЖ

Стилистэр бу бэлэ кизэргэ эңгилэ суох үчүгэй макияһы ситиһэргэ мааныгы сүбэлэһилэр: туһь кыламан үһэ эрэ өгтүгэр сотулдуохтаах, харах харан-даһыттан туһь сырдык буолуо суохта-

11-с кылаастарга чутдаарар чуораан бүтэһити тыһаата. Оскуоланы түмүктүүр бүтэһик экзаменнар кэпшлэриггэн күүтүүлээх-кэтэһилээх, эмээ да долгутуулаах выпускной биэчэр буолар. Хас биһирдин үөрэнээччи онно да долгутуулаах выпускной биэчэр баарар. Ордук кэрэ куолар бу дьоро кизэргэ уһулучу туспатык көстүөн баарар. Ордук кэрэ куолар танастарын-саптарын эрдэттэн бэлэһинээлэр. Онон бүтүгүтү нүмэр эһиэхэ, кыргыттарга, анаар.

11-с кылаас үөрэнээччигэ Сандаара күүнүгүттэн: - Дневниким дорообо! Оскуолабытыгар "Последний звонок" буолбу-та. Кыргыттар бары школьной форма кэпшлэриггэн уонна манан лен-тинни өссө та баалмыһылт. Бу хаартыскаларбын иһаһэр тэлээн агаробун. Тупсарар; Ону кытта ийэм урууһу аһаһар ылым. Дьэ, дьыһи дии. Үчү-тири өгүн маас ийэм күүрдүктү. Бу - ийэм оскуоланы бүтэрбит сыла, онтон күүрдүк румя-бу - мии турубын. Эмээ школьной формадаахтын. Эссө биһир ик-на сирэйи ки-тэриһиниһи кэтиһим. Бу биһир хаартыскага ийэм кылааһы агаробун. Ордук кэрэ куолар бу дьоро кизэргэ уһулучу туспатык көстүөн баарар. Ордук кэрэ куолар танастарын-саптарын эрдэттэн бэлэһинээлэр. Онон бүтүгүтү нүмэр эһиэхэ, кыргыттарга, анаар.

Дневничок, привет (эмээ)! Аастыһа ийэби-кээн хаартыскалары кэрэ-кэрэ күүбүттүт арай. Выпускнойга туһу кэтирбин быһа-рыһым ээ. Ийэбэр наһаа үчүгэй былаач-чыа бөө баар эбит. Ону эбон-сабан биэрэххэ наһаа үчүгэй буолу. Он-чо барсар тиритиһэ кэптитэ-тинэ, "просто шик" буола-бын.

танаска барсар буолуохтаах.

УОННА СААМАЙ СҮРҮНЭ - үчүгэй наставниһааааа, үөрэ-көтө сылдьан!

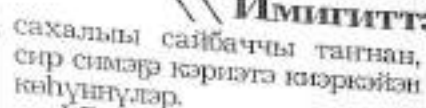

Танаһы ийди байтэ да эскизтиэн сөп. Оттон бу Нарьяна уруһуйдарын аһиһи дьүүлүгүтүгэр таһаарабыт.

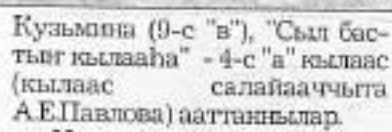
ИНТЕРНЕТТЭН СҮБЭЛЭР:

Основные особенности мо-
лодежной моды:
- Маленькое белое платье,
плотно облегчающее фигуру, вы-
рез-декольте;
- Обувь на высоком каблуке,
с пряжкой, может быть яркого
цвета для самых смелых;
- Шифоновый шарф;
- Искусственный цветок;
- "Ретро" - стиль - это пыш-
ные юбки на кринолине и плот-
но приталенный лиф;
- Обувь-лодочка на низкой
шпильке;
- Сумка в виде "кисета" на
длинном шнурке;
- Воланы, сборки, сочетание
атласных тканей с тилором и
бархатом, кружева и ленты, т.е.
множество разных фактур в од-
ном ансамбле;
- Спортивный стиль в са-
мых неожиданных для этого
стиля тканях;
- Обувь в стиле авангард на
толстой подошве с элементами
декора в виде шнуровки, ре-
мешков и перфораций.

Имгиттэвэ эдэр спортсменнар ыһыахтара

БН-ах аһыллыкта Тытын Дарханы көрсүүттэн, арыал-лаах алгысчт клирон сирин-уоту арчылааһылыттан саҕаланна. Салгыы оскуол-директора НН.Гуляев ээрдэ тылын этэн туран, сыйластыг үөрэнээччилэригэр грамота-лары, сэмэй балэхтэри туттар-да. Ол курдук, номинациялар-га "Сыйластыг спортсмена" тустуу отделениетыгар Вани Белопобский (9-с "б" кылаас), сууруу отделениетыгар Але-на Луковцева (8-с "а"), волей-бол отделениетыгар Сергей Фролкин (10-с "а"), спортив-най акробатика отделениеты-гар Вася Ушищайка (9-с "а"), дуобат отделениетыгар Айы-ына Собакина (9-с "а"), аэробика отделениетыгар Сахаайта Лебедева (6-с "б"), "Сыйла-стыг общественнига" Юлия Кузьмина (4-с "б"), Коля Ку-личкин (7-с "б"), Люба Спири-донова (10-с "б"), "Сыйластыг үөрэнээччилэ" Алена Криво-шапкина (4-с "а"), Варя Яков-лева (7-с "а"), Сааскылаана

Үерүүлэх чвас кэнэ оркула үерэнэччилэрин сыл устата ытыллыбыт удуустаары, илин энгэрдээри, республикатаары көрүү конкурс Гран-при хаһааһылтара, кыайыһылаахтара, лауреаттара кыттылыах концерт буола.

Бу күн үтэскэ кубулуйбут "Импигеттэ оһуордара" кылаастарынан үткүү конкурса бэрт сэргэхтик ааста. Маны дьүүллүүр сүбэ сайын, ыһыах тематыгар үткүү композициятын, оҥорор тагастарын-салтарын, сценара хайдах тутта-халта сылдыалларын сыаналаатылар. Түмүккэ алын сүһүөх оскуола 1-кы кылаас оҥолоро "Амсат эрэ дьэ дьээнгиттэн" үткүүлэрэ мустубут дьон биир эбиллэн да ылла, судьуйалар үрдүк баалларынан да сыаналанна. Онтон улахан кылаастарга 6-с "б" кылаас уонна 10-с "б" кылаас үткүү кол-

Бу канээ спортивнай оскуола буоларын быһыытынан байлэрин ааттарын өссө кээн трибунада ааттатыахтаах, кэскиллээх спортсменнар күөн көрүстүлэр. "Тыгын оонньуутар" Уөһээ Дьааныттан сычдьар 10-с "а" кылаас үөрэнээччитэ Коля Попов күүһүнэн, быһыйынан төгүһэрин булбата. Ыһыылаах-хаһыылаах кыас экирээтиитигэр Дальнай Восток призерын, республика чемпионкатын Марина Лукоцеваны Амма улууттан сычдьар 6-с "б" кылаас үөрэнээччитэ Толя Перевалов ыга баттаан ситэн кыйыылаах буолла.

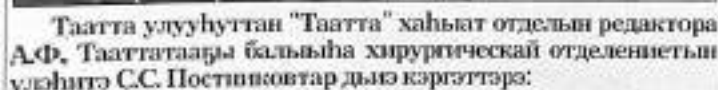
Саха төрүт үтэһинэн бу күн оһуохай конкурсу ыытылын-
на. Манна 4-с "а" кылаас, 7-с
"а, б" кылаас, 1-кы: "а" кылаас
кылыһахтаах күүластарынан,
кынаттаах дабыдалларынан
уратыткы кэстөн бастаатылар.
Онтон сахалыы танас күрүөр
Анжела Оконешникова (4-с
кыл), Андрей Сивцев (1-кы
кыл), Петя Кривошапкин (5-с
кыл), Олеся Петрова (8-с кыл),
Тоня Маркова (9-с кыл) кыай-
ыһылаахтарынан ааттаныылар.
"Аныгы алаас орто" дигэн аны-
гылыы истириллэх сахалыы
танаска, сүмэххэ Сахаайа Се-
далищева (10-с "в") маннайгы
мүстэни ыла.

Түмүнкүз бу күн ыгытылы-
быг күрэхтэр, конкурстар
түмүктэринэн, сыллаагы си-
тиһиитэринэн "Саха СПАРТ"
дизн кылаастарынан уопсай
түмүгү таһаардылар. Орто
сүһүөххэ 6-с "б" (кылаас са-
лайааччыта ИИ.Неустроева,
интээччи Д.В.Барабанская),
улахан сүһүөххэ 11-с "б" (кы-
лаас салайааччыта Н.А.Алек-
сеева, интээччи О.В.Щадрина)
кыайдылар.

Тотонова 11-с кылааһы бий-
ыл бүтэрда. Манна 9-с кы-
лааһы бүтэргэн баран кэлби-
тэ. Кини байэтэ милиция
Үрдүкү оскуолатыгар тут-
тарсыан баарар. Олиһин эт-
хаан өгтүгүн сайдаары тус-
туу отделениетыгар кырби-
тэ. Сыл аңара дьарыстанаат,
манна медицинскэй көрүү
түмүгүнэн сүрөзэ ыалдьара

бэл эгнэв, очолоогу истэн аймангыг арай Тренердэр, илтгэгчид, оркула директора Н.Н.Гулиев: "Олох көрдөгүнүг, эмтэниг, хойутатан кэбинэххит", - диг согуруу куоратын эмтэниг, операцияланан кэлбит. Оркулаттан тохтоптогторун, биһизхэ олус кыһаллаларын бэлэн, сүргэбит көтөүллэн уустук операцияга чэпчэкиг киирбит. Күһүн кэлбит-пигэр Н.Н.Гулиев үөрэ көрсүбүтэ уонна кыһым буулданын ыгыг отделиениггар дьарыкка киирбит. Манан сирдэтэн манна оро спорка, билигэ үөрэ-талларын ааһан өссө оро доруобуйатын чинчийэн көрөллөр эбит диг махталым улахан. Кыһым ин-тернакка олорбута. Оро себулэн кэлэн үөрэнэр, дьарыктанара күүстэх буолар эбит. Мин төрөштүт буоларым быһыгынан ыарахан операцияны барыт оробун байам тастыгтан ытыахтын баарбатаарым да, ором манна үөрэнэр баата улахан борт этэ. Түмүккэ самаан сайын кэлбитигэн оркула бары үлэһиттэригэр, чуолган оркула директоругар Н.Н.Гулиевка, дьэ көргөним аатыттан эрдэбин ыытабын Кивилэргэ доруобуйаны, үлэлэригэр ситиһини баарыт!

— Үолбут Пета тустуу отделениытыгар былырын сага кэлбигэ. Биир сыллаах үөрэх дылыгыгар "Боотурдар оһуууларыгар" мизеталастэ уонна республикада бастаата. Үолбут ситиһиытыттан, эбиллэбиттэн сүрдүөрүн үөрэбит. Иннэиэтин да ситиһиэни көрдөрүө дииэн эрэнэбит.

Петя — биһиги дьыз көргөн кыра уола. Онон ийэ киһи буоларым быһыысынан баастан ыгытгарыр ыарахан эгэ. Уолум оскуоланы сөбүлөтө, интерназка табыарыстарынан алтыһарып, ололорун астынар.

Кийн олоххо сьвалын ситиһаригэр, миестэтин булунарыг-
лар байэтин ие кыаран билиэхтээх, байэтин тургутунан
көрүөхтээх. Төрөшүт оргун "харыстыбын, талтыбын"
тээн манаан сыттарлаа оро сайдыбат, тугу да ситиспэт.

Бишүүн спортивнойн ооскула ыгытар улахан тэрэһиниэ-
ригэр олус астынан сырыттыбыт. Манна хас биирдийн оро бэй-
этин үчүтэй, кыахтаах өттүгүн көрдөрө сатыыр.
Ооскула коллективын, интернат үлэһиттэрин, Чурапчы
улуугун олохтоохторун сайаан сайын ыһааһынан иттигик-
истинтик эрдэлэнибит! Уйгу-бейан олох, доруобуйаны
багарайыт!

– Уолум Евгений Токпук-
ков бу оскуолага 7-с кы-
лааһы бүтүргөн баран кэлби-
га, билигин 11-һи бүтүрүдэ.
Кыра эрдэҕиттэн тустуунан
дьарыктанар. Бастагы кы-
лааска сыйдан хаҕсарый-
нан дьарыктанан баран
улам тустууга көспүтэ. Ки-
ни үлүүһүн туран кылаас-
таах маастардарга, тренер-
дүртэ дьарыктанаары, бэйэ
интэриэстээх доргогтордоно-
ору, бэйэтин көрүнэ үөрэнээри Чурапчыга туруор-
сан түбүн кэлбитэ.

Уолум аттыгар Сана дьыл, бүтэник чуораан да буолшун куруук баар буола сатылбын. Бу бүтүн ыһыахтарьгар кэлэн турабын. Диринг ис хоһоонноох, баай фантазиялаах, оролору кэрэ айгыгыгар угуйар олус элбэх интэриэһинэй дыһал ытталлар. Билиги дьэ кэрэн, дынтинэн, сүлүспит-мугуктут Чурапчыттан төрүттээх. Дьонум көһүүгэ Эдьигээнгэ сылдыбылтара уовна оһо олдохуйан хаалбытара.

Жеңіл оқуолатын наһаа сөбүлүүр. Оқуола үлэһиттэрэ олус аламаҕайдар, куруук үөрө-көтө көрсөллөр. Күрэхтэһиини, сбору, үөрэҕи биһир ситим-нээхтик холбуу тутан үлэлийдилэр уонна саамай биһиринирим дээн төрөһүтү кытта олох ыкса сити-ми туталлар. Оқуолаҕа туох эмэ тэрээһин буоллун, уларыһыа буоллун бастатан туран биһиэхэ, төрөһүттэргэ, биллэрэмилэр. Онон оқуола коллек-тивыгар, салытатыгар бэйэм дьиз көргөһүм аатыт-тан махталбын тиздэбим. Эһиэхэ үлэһиттэр-хам-наһыктыгар сүгүһүннэ, дьолу баҕрабын!

Балаанын бэлэмнээгэ Айталин АДАМОВА

ОРТ 1-й канал

РТР 2-й канал

Спорт 3-й канал

НВК 4-й канал

Понедельник, 8 июня	Вторник, 9 июня	Среда, 10 июня	Четверг, 11 июня	Пятница, 12 июня	Суббота, 13 июня	Воскресенье, 14 июня
05.00 Доброе утро 09.00, 00.40 Новости 09.05 Малахов + 10.20 Модный приговор 11.20 Контрольная закупка 12.20 Т/с "Агент национальной безопасности" 13.20 Детективы 14.00 Другие новости 14.20 Понять. Простить 15.20 Хочу знать 15.50 Давай поженимся! 17.00 Федеральный судья 18.20 Т/с "След" 19.10 Жди меня 20.00 Т/с "Обручальное кольцо" 21.00 Время 21.30 Т/с "Братья Карамазовы" 22.30 Д/ф "Евгений Чазов. Кремлевский доктор" 23.40 Познер 01.00 Гени и злодеи 01.30 Х/ф "Бесстрашный" 03.10 Х/ф "Охотник на убийц"	05.00 Доброе утро 09.00, 23.30 Новости 09.05 Малахов + 10.20 Модный приговор 11.20 Контрольная закупка 12.20 Т/с "Агент национальной безопасности" 13.20, 04.30 Детективы 14.00 Другие новости 14.20 Понять. Простить 15.20 Хочу знать 15.50 Давай поженимся! 17.00 Федеральный судья 18.20 Т/с "След" 19.10 Пусть говорят 20.00 Т/с "Обручальное кольцо" 21.00 Время 21.30 Т/с "Братья Карамазовы" 22.30 Д/ф "Людмила Зыкина. "Я недолюбил..." 23.50 На ночь глядя 00.40 Х/ф "12 обезьян" 02.50 Х/ф "Наверное, Боги сошли с ума - 2"	05.00 Доброе утро 09.00, 23.10 Новости 09.05 Малахов + 10.20 Модный приговор 11.20 Контрольная закупка 12.20 Т/с "Агент национальной безопасности" 13.20, 03.00 Детективы 14.00 Другие новости 14.20 Понять. Простить 15.20 Хочу знать 15.50 Давай поженимся! 17.00 Федеральный судья 18.20 Т/с "След" 19.10 Пусть говорят 20.00 Т/с "Обручальное кольцо" 21.00 Время 21.30 Х/ф "Поводырь" 23.30 На ночь глядя 00.20 Х/ф "Тихушины" 02.20 Д/ф "Один день из жизни аэропорта" 03.30 Футбол. Отборочный матч чемпионата мира. Сборная России - сборная Финляндии.	05.00 Футбол. Отборочный матч чемпионата мира. 05.30 Доброе утро 09.00, 18.00 Новости 09.05 Малахов + 10.20 Модный приговор 11.20 Контрольная закупка 12.20 Т/с "Агент национальной безопасности" 13.20 Детективы 14.00 Другие новости 14.20 Понять. Простить 15.20 Хочу знать 15.50 Давай поженимся! 17.00 Федеральный судья 18.20 Пусть говорят 19.00 Поле чудес 20.00 Т/с "Обручальное кольцо" 21.00 Время 21.30 Большая разница 22.30 Х/ф "P.S. Я люблю тебя" 00.50 Х/ф "Кокон" 02.50 Х/ф "Парень из кальция" 04.10 Т/с "Спасение"	06.00, 10.00, 12.00 Новости 06.10 Мультфильм 06.50 Х/ф "Табачный капитан" 08.20 Х/ф "Родина или смерть" 10.10 Х/ф "Высота" 12.20 Анимационный фильм "Князь Владимир" 13.50 Д/ф "Госпожа Удача" 14.50 Х/ф "Белое солнце пустыни" 16.30 Х/ф "Освобождение", 1 серия 18.20 Юбилейный вечер Людмилы Зыкиной "Я люблю вас!" 21.00 Время 21.20 Что? Где? Когда? 21.20 Х/ф "12" 00.20 Х/ф "Андрей Рублев" 03.30 Х/ф "Поворотный пункт"	05.50 Х/ф "Бег от смерти" 06.00, 12.00 Новости 07.30 Игрый, гармонь, любовь! 08.10 Мультфильм 09.00 Слово пастыря 09.20 Здоровье 10.10 Смак 10.50 Д/ф "Валентин Смирнитский. Большие, чем Портос" 12.10 Х/ф "Верные друзья" 14.00 Д/ф "Улашки с неба" 14.30 Х/ф "Освобождение", 2 серия 16.20 Х/ф "Жемчужна Нила" 18.10 Кто хочет стать миллионером? 19.20 Т/с "Личная жизнь доктора Селивановой" 21.00 Время 21.20 Проектор перископ 22.00 Что? Где? Когда? 23.20 Х/ф "88 минут" 01.20 Х/ф "Голубоглазый Микки" 03.10 Х/ф "Тайный мир" 04.40 Т/с "Спасение" 05.20 Детективы	06.00, 12.00 Новости 06.10 Х/ф "Хоккеисты" 07.50 Д/ф "Слуку Отчизне!" 08.20 Мультфильм 09.10 Умницы и умники 10.10 Непутевые заметки 10.30 Пока все дома 11.20 Фазенда 12.10 Д/ф "Вечный Ромео" 13.10 Ералаш 13.50 Х/ф "Пять минут страха" 15.10 Спасите наши души 16.00 КВН. Премьер-лига 17.30 Д/ф "Плесень" 19.10 Х/ф "Маша и море" 21.00 Время 22.00 Х/ф "Я, робот" 00.00 Футбол. Чемпионат России. XII тур. "Москва" - ЦСКА 02.00 Х/ф "Конец романа" 04.00 Д/ф "Красный смех"
05.00 Доброе утро, Россия! 08.55 Х/ф "Красный лотос" 10.45, 17.50 Делурия часть 11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Вести 11.25, 14.20, 17.25, 20.30 Вести-Москва 11.45 Мультфильм 11.55, 14.40 Х/ф "Сержант милиции" 16.30 Т/с "Кулагин и партнеры" 18.00 Т/с "Однажды будет любовь" 19.00 Т/с "Кармелита. Цыганская страсть" 20.50 Спокойной ночи, малыши! 21.00 Т/с "Прииск - 2 Золотая лихорадка" 22.50 Мой серебряный шар 23.50 Вести+ 00.10 Х/ф "Глаза"	05.00 Доброе утро, Россия! 08.55 Д/ф "Балетный роман. Касаткина плюс Васильев" 09.50, 11.55 Т/с "Улицы разбитых фонарей" 10.50 Делурия часть 11.00, 20.00 Вести 11.45 Мультфильм 13.00 Т/с "Тонка за счастьем" 14.40 Т/с "Марш Турецкого" 15.35 Суд идет 16.30 Т/с "Кулагин и партнеры" 18.00 Т/с "Однажды будет любовь" 19.00 Т/с "Кармелита. Цыганская страсть" 20.30 Вести-Москва 20.50 Спокойной ночи, малыши! 21.00 Т/с "Прииск - 2 Золотая лихорадка" 22.50 Д/ф "Казак" 23.50 Вести+ 00.10 Х/ф "Пассажир 57" 01.45 Кинескоп 02.40 Горная десятка	05.00 Доброе утро, Россия! 08.55 Д/ф "Врачебная тайна. Кремлевский лекарь" 09.50, 11.55 Т/с "Улицы разбитых фонарей" 10.50 Делурия часть 11.00, 20.00 Вести 11.45 Мультфильм 13.00 Т/с "Тонка за счастьем" 14.40 Т/с "Марш Турецкого" 15.35 Суд идет 16.30 Т/с "Кулагин и партнеры" 18.00 Т/с "Однажды будет любовь" 19.00 Т/с "Кармелита. Цыганская страсть" 20.30 Вести-Москва 20.50 Спокойной ночи, малыши! 21.00 Т/с "Прииск - 2 Золотая лихорадка" 22.50 Д/ф "Проклятие фараонов" 23.50 Вести+ 00.10 Х/ф "Не будите спящую собаку"	05.00 Доброе утро, Россия! 08.55 Мой серебряный шар 09.50, 11.55 Т/с "Улицы разбитых фонарей" 10.50, 17.50 Делурия часть 11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Вести 11.25, 14.20, 17.25 Вести-Московская область 11.45 Мультфильм 13.00 Т/с "Тонка за счастьем" 14.40 Т/с "Марш Турецкого" 15.35 Суд идет 16.30 Т/с "Кулагин и партнеры" 18.00 Т/с "Однажды будет любовь" 19.00 Т/с "Кармелита. Цыганская страсть" 20.30 Вести-Москва 20.50 Спокойной ночи, малыши! 21.00 Т/с "Прииск - 2 Золотая лихорадка" 22.50 Х/ф "Шутка" 00.45 Х/ф "Практическая магия"	06.00 Х/ф "Ход конем" 07.25 Х/ф "Дом, в котором я живу" 09.50, 11.55 Т/с "Улицы разбитых фонарей" 09.25 Х/ф "Карнавал" 12.20, 14.15 Песня года 14.00, 20.00 Вести 15.40, 20.15 Т/с "Путейцы" 22.00 Праздничный концерт "Россия молодая" 00.10 Х/ф "Красный жемчуг любви" 01.55 Х/ф "Девушка для прощания"	05.25 Х/ф "Крепкий орешек" 06.45 Вся Россия 07.00 Сельский час 07.30 Диалоги о животных 08.00, 11.00, 14.00, 20.00 Вести 08.10, 11.10 Вести-Московская область 08.20 Военная программа 08.45 Субботник 09.20 Х/ф "Человек-амфибия" 11.20 Национальный интерес 12.20, 14.30 Песня года 14.20 Вести-Москва 16.00 Т/с "Путейцы" 20.15 Т/с "Таншеники" 00.35 Х/ф "Ультрафиолет" 02.15 Х/ф "В пасти базуния"	06.05 Х/ф "Сверстники" 07.30 Смеканопанорама 08.00 Сам себе режиссер 08.45 Утренняя почта 09.20 Х/ф "Человек-амфибия" 11.00, 14.00 Вести 11.10 Неделя в городе 11.50 Города 12.20 Сто к одному 13.15 Парламентский час 14.20 Вести-Москва 14.30 Х/ф "История с нетрансплантом" 15.05 Д/ф "Самая обаятельная и привлекательная. Ирина Муравьева" 16.00 Ашлаг 18.00 Танцы со звездами 20.00 Вести недели 21.05 Специальный корреспондент 21.35 Х/ф "Течет река Волга" 23.30 Х/ф "Троя"
10.45, 18.40 Футбол. Чемпионат мира-2010. Отборочный турнир. 12.45, 07.25 Вести-спорт 13.00 Зарядка с чемпионом 13.15, 13.55 Мультфильм 13.40 Мастер спорта 14.30 Путь Дракона 15.10 Вести-спорт 15.15 Пляжный футбол. Чемпионат мира. 16.30 Теннис. Открытый чемпионат Франции. 20.40 Пляжный футбол. Чемпионат мира. 21.50 Летопись спорта 22.30 Бильярд. Турнир чемпионов. 00.25 Пляжный футбол. Чемпионат мира. Отборочный турнир. 03.10 Неделя спорта 04.15 Баскетбол. НБА. Финал. "Лос-Анджелес Лейкерс" - "Орландо" 06.20 Европейский покерный тур 07.40 Пляжный футбол. Чемпионат мира. 09.45 Стрельбула. Кубок мира 10.15 Футбол. Чемпионат мира-2010. Хорватия - Украина	12.00 Страна спортивная 12.30 Рыбалка с Радзисhevским 12.45, 06.10 Вести-спорт 13.00 Зарядка с чемпионом 13.15, 13.55 Мультфильм 13.40 Мастер спорта 14.30 Летопись спорта 15.10 Неделя спорта 16.30, 08.15 Баскетбол. НБА. "Лос-Анджелес Лейкерс" - "Орландо" 18.50, 05.40 Скоростной участок 19.25 Пляжный футбол. Чемпионат мира. 20.40 Современное пятиборье. Кубок мира 21.55 Пляжный футбол. Чемпионат мира. 00.20 Бильярд. Турнир чемпионов. 02.05 Пляжный футбол. Чемпионат мира. 04.25 Пляжный футбол. Чемпионат мира. Отборочный турнир. Россия - Англия 06.20 Теннис. Открытый чемпионат Франции. Женщины. Финал 10.25 Спортивная гимнастика. Кубок мира	11.25 Академическая гребля. Кубок мира 12.45, 07.30 Вести-спорт 13.00 Зарядка с чемпионом 13.15, 13.55 Мультфильм 13.40 Мастер спорта 14.30 Скоростной участок 15.10 Пляжный футбол. 16.20 Стрельбула. Кубок мира 16.50 Рыбалка с Радзисhevским 17.05 Футбол. Чемпионат мира-2010. Хорватия - Украина 19.10 Путь Дракона 19.40 Пляжный футбол. 20.55 Кудо. Кубок России 22.55 Гран-при с Алексеем Поповым 23.40 Бильярд. Турнир чемпионов. 01.35 Самый сильный человек. Чемпионат России по силовому экстриму 03.20 Баскетбол. "Орландо" - "Лос-Анджелес Лейкерс" 05.30 Футбол. Чемпионат мира-2010. Нидерланды - Норвегия 07.40 Теннис. Открытый чемпионат Франции. 10.20 Спортивная гимнастика. Кубок мира	11.25 Академическая гребля. Кубок мира 12.45, 15.00, 19.25, 22.45, 02.40, 06.00 Вести-спорт 13.00, 14.15 Зарядка с чемпионом 13.15, 13.55 Мультфильм 13.40 Мастер спорта 14.30 Страна спортивная 15.10 Гран-при с Алексеем Поповым 16.00, 08.45 Баскетбол. НБА. Финал. "Орландо" - "Лос-Анджелес Лейкерс" 18.10, 23.10, 02.55 Пляжный футбол. Чемпионат мира. Отборочный турнир. 1/8 финала. Прямая трансляция 19.35, 05.30 Точка отрыва 20.05, 06.15 Пляжный футбол. Чемпионат мира. Отборочный турнир. 1/8 финала 20.55 Кудо. Кубок России 22.55 Рыбалка с Радзисhevским 00.20 Бильярд. Турнир чемпионов. Парный разряд 04.05 Самый сильный человек. Чемпионат России по силовому экстриму	11.00 Футбол. Чемпионат мира-2010. Нидерланды - Норвегия 13.00, 07.10 Вести-спорт 13.15 Современное пятиборье. Кубок мира 14.25 Точка отрыва 15.10 Пляжный футбол. 16.20 Золотой год телеканала "Спорт", хоккей. Чемпионат мира. Финал. Россия - Канада 19.10 Летопись спорта 19.40 Бильярд. Турнир чемпионов. Парный разряд. Финал 21.20, 07.20 Футбол России. Перед туром благотворительный матч "Под флагом Добра!" 21.55 Футбол. Благотворительный матч "Под флагом Добра!" 23.50 Пляжный футбол. 00.55 Регби. Кубок Наций. Россия - Шотландия. Прямая трансляция 02.50 Вести-спорт. 02.55 Пляжный футбол. Чемпионат мира. Отборочный турнир. 04.05 Баскетбол. НБА. Финал. "Орландо" - "Лос-Анджелес Лейкерс" 06.15 Мировая серия покера	11.00 Регби. Кубок Наций. Россия - Шотландия 13.00, 06.35 Вести-спорт 13.10 Футбол. Благотворительный матч "Под флагом Добра!" 14.55, 03.15 Вести-спорт. 15.00 Волейбол. Мировая лига. Мужчины. Япония - Россия. 16.50 Будь здоров! 17.20 Кудо. Кубок России 19.20 Пляжный футбол. Чемпионат мира. Отборочный турнир. 20.00 Баскетбол. НБА. Финал. "Орландо" - "Лос-Анджелес Лейкерс" 22.25 Футбол. Премьер-лига. "Спартак" (Москва) - "Химки" (Химки). 00.25, 06.45 Волейбол. Мировая лига. Мужчины. Япония - Россия 01.40 Пляжный футбол. Чемпионат мира. Отборочный турнир. 03.25 Футбол. Премьер-лига. "Динамо" (Москва) - "Кубань" (Краснодар) 05.20, 08.40 Пляжный футбол. Чемпионат мира. Отборочный турнир. 1/2 финала	10.50 Баскетбол. НБА. Финал. "Орландо" - "Лос-Анджелес Лейкерс" 13.00, 06.30 Вести-спорт 13.10 Профессиональный бокс. Мигель Котто (Пуэрто-Рико) против Антонио Маргарито (Мексика) 14.15 Страна спортивная 14.55, 02.50 Вести-спорт. 15.00 Волейбол. Мировая лига. Мужчины. Япония - Россия. 16.50 Летопись спорта 17.20 Кудо. Кубок России 19.20 Пляжный футбол. 20.35 Самый сильный человек. Чемпионат России по силовому экстриму 21.40 Волейбол. Мировая лига. Япония - Россия 23.55 Футбол. Кубок Конфедераций. ЮАР - Ирак. Прямая трансляция 01.55 Пляжный футбол. 04.25 Футбол. Кубок Конфедераций. Новая Зеландия - Испания. Прямая трансляция 06.40 Волейбол. Мировая лига. Мужчины. Нидерланды - США 08.40 Футбол. Кубок Конфедераций. ЮАР - Ирак.
17.30 ДТРА «Полярная звезда»; Эрика 18.00 «Саха Сирэ — Якутия» 18.20 «Идэтин таба тале» 18.35 «Ханаластан тэрүттээх аатырбыт бөөс Илья Кондратьев» («Ханалас» ТВ) 19.30 «Эйлибита ситэрэ»: Атар тустула-эрэ 20.00 «Улуус» программа кардвер: Горнайдаахы филлал 20.30 «Саха Сирэ — Якутия» Информационная программа 21.00 «Эргимтэ» 21.15 «Идэтин таба тале» 21.35 «Кэспэ» 22.05 Золотые мгновения якутского спорта: Игры Манчары-2005. Северное многоборье. Спортинг. Стрельба из лука	17.30 «Отуор тойуга» 18.00 «Саха Сирэ — Якутия» 18.20 «Спорду өрө туппут баһык спортсменнарбыт» 18.45 «Завтра, которое пришло сегодня...» К 20-летию генетической службы РС(Я) 19.30 «Стратегия республики» 20.00 «Улуус» программа кардвер: Абыйдаахы филлал 20.30 «Саха Сирэ — Якутия» 21.00 «Эргимтэ» 21.15 «Идэтин таба тале» 21.35 «Кэспэ» 22.05 Золотые мгновения якутского спорта: Игры Манчары-2005. Северное многоборье. Спортинг. Стрельба из лука	17.30 ДТРА «Полярная звезда»; Дневник юнкора 18.00 «Саха Сирэ — Якутия» Информационная программа 18.20 «Бизнес формула» 18.40 «Соһутун» прямой эфир 19.30 «Парламентский вестник» 20.00 Программа «Улуус» показывает: Верхоленский филлал 20.30 «Саха Сирэ — Якутия» 21.00 «Тыа сирэ» 21.30 «Турсулет — 2009» («Хотун Булуу» ТВ) 22.00 Золотые мгновения якутского спорта: Игры Манчары-2005. Спортинг. Стрельба из лука 0.30	17.30 «Олоһо иһаар» («Боронго» ТВ) 18.00 «Саха Сирэ — Якутия» 18.20 кого спорта: Игры Манчары-2005. Национальное пятиборье 19.00 «Правительственный час» 20.00 «Улуус» программа кардвер: Сунтаардаахы филлал 20.30 «Саха Сирэ — Якутия» Информационная программа 21.00 «Лика: Знаменитый старый дом» 21.40 «Отуоскайга ыһарабыт» I ч.	18.30 «Саха Сирэ — Якутия» 19.00 «Федерация» 19.30 Истерию полномочного представителя Президента РФ в ДФО В.И. Исаева 20.00 Программа «Улуус» показывает: Ленский филлал 20.30 «Саха Сирэ — Якутия» 21.00 «Ал-лук мас»: О времени о себе... Олег Шестинский 21.30 «Нам добрый оставил полонено след...» К 100-летию академика Л.В.Киренского 21.55 Золотые мгновения якутского спорта: Игры Манчары-2005. Перетягивание палки 23.25 «Поем, о том, что дорого, люблю...» Концерт народного ансамбля «Русь»	18.30 «Гэвэн» 19.00 «Тарбаахалтыт» астыахха 19.30 «Саха Сирэ, Күнтэн күн» Информационная программа 20.05 «Истин илдьит» 21.05 «Простые истины» 21.35 «Музыкалитыга» 22.15 «Субботний вечер на НВК» 22.45 «Сардаана»	18.15 ДТРА «Полярная звезда» 19.10 «Истин илдьит» 19.30 «Якутия. День за днем» Информационная программа 20.05 «Обзор олоһо эйгэтигэр» 20.35 «Күлүнүүр күн сирин үрдүгэр...» («Алһастаах кыраай» ТРК) 20.50 «Сага кэме» 21.20 «Филлал НВК в Москве» 21.55 ТВ-спорт: Кенула тустууга Дальний Восток чемпионата II ч. (по спутниковой системе распространения)